

GREENPEACE

 Naturvernforbundet

Til:
Miljødirektoratet
Postboks 5672 Torgarden
7485 Trondheim

Fra:
Greenpeace, Natur og Ungdom, Naturvernforbundet og WWF Verdens naturfond

5. februar 2021

Høringssvar på søknad om letebrønn 7234/6-1 Stangnestind i Barentshavet

Natur og Ungdom, Naturvernforbundet, Greenpeace Norge og WWF Verdens naturfond krever at søknaden avvises.

Aker BP har søkt om tillatelse til å bore en letebrønn på utvinningstillatelse 858 i Barentshavet sørøst. Utvinningstillatelsen befinner seg i iskantsonen og truer sårbare og verdifulle naturverdier. Miljøfaglige etater har advart mot boring i dette området.

Boring av letebrønnen, og eventuell produksjon ved funn, vil føre til økte klimagassutslipp. Vi er midt i en klimakrise. Skal Norge og verden klare å begrense den globale oppvarmingen til ned mot 1,5 grader, er det ikke rom for flere oljebrønner i Barentshavet.

Av hensyn til natur og klima må søknaden avslås. Videre følger utdypende begrunnelse.

På vegne av organisasjonene,

Frode Pleym

Leder i Greenpeace Norge

Therese Hugstmyr Woie

Leder i Natur og Ungdom

Silje Ask Lundberg

Leder i Naturvernforbundet

Karoline Andaur

Generalsekretær i WWF Verdens naturfond

1 Ny oljeleting i Barentshavet er ikke forenlig med målene i Parisavtalen

Flere rapporter¹ slår fast at om verden skal nå klimamålene i Parisavtalen (holde den globale oppvarmingen til maksimalt 1,5, og godt under 2 graders oppvarming), så må produksjonen av olje og gass kraftig ned. Norge ratifiserte Parisavtalen 21. juni 2016, og sluttet seg med det til disse målene. Mer oljeleting er ikke forenlig med Norges forpliktelser i Parisavtalen.

Parisavtalen ble ratifisert etter at Aker BP fikk lisensene for de aktuelle brønnene. Vi mener det åpenbart gjør det påkrevd med en ny vurdering av lisensene, og at leteboringen må avvises for å unngå en utilbørlig oppvarming av verdens klima, ettersom det karbonbudsjettet som holder verden under en 1,5, og godt under 2 graders oppvarming, ikke har plass til olje fra nye oljefelter.

Videre vil vi peke på at Norges klimagassutslipp nesten ikke har gått ned mellom 1990 og 2019. Sektoren olje- og gassutvinning har i denne perioden hatt en økning i utslippene på 71,2 prosent. Da er kun utslippene fra produksjon av oljen tatt med, ikke utslipp fra når oljen faktisk brennes, som er titalls ganger høyere². Videre oljeaktivitet i Barentshavet vil forsterke økningen i CO₂-utslipp i og utenfor norsk territorium.

2020 er målt til det varmeste året noensinne³, og det er etter hvert en lang rekke med eksempler på hvordan natur og samfunn rammes av ekstremvær og endrede miljøbetingelser som følge av klimakrisa. Fossil energi er den viktigste enkeltårsaken bak temperaturstigningen på kloden, og av hensyn til klima og behovet for å redusere bruken og produksjonen av fossil energi, mener vi denne boringen ikke kan tillates. Et eventuelt funn vil føre til at både oljenæringa og staten Norge investerer seg mer inn i energikilder tida er overmoden for å fase ut.

2 Leteboringen truer sårbar og verdifull natur

2.1 Utvinningstillatelsen ligger innenfor iskantsonen

Utvinningstillatelsen/Production license 858 ligger nesten utelukkende innenfor iskantsonen (figur 1). Plasseringen av brønnen slik den er skissert av Aker BPs søknad ligger bare et par km fra den maksimale iskantsone-utbredelsen i april basert på dataene fra 1988-2017 (figur 2).

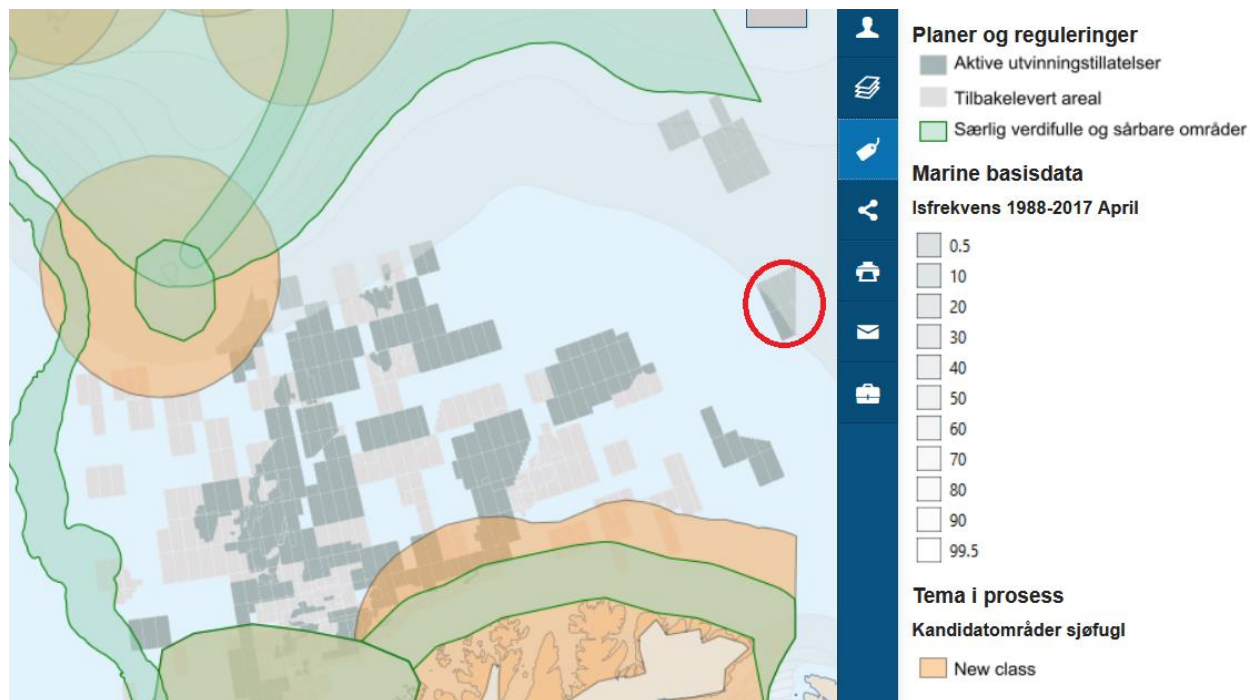
---

¹Oil Change International 2016, The Sky's Limit: Why the Paris Climate Goals Require a Managed Decline of Fossil Fuel Production, <http://priceofoil.org/2016/09/22/the-skys-limit-report/>

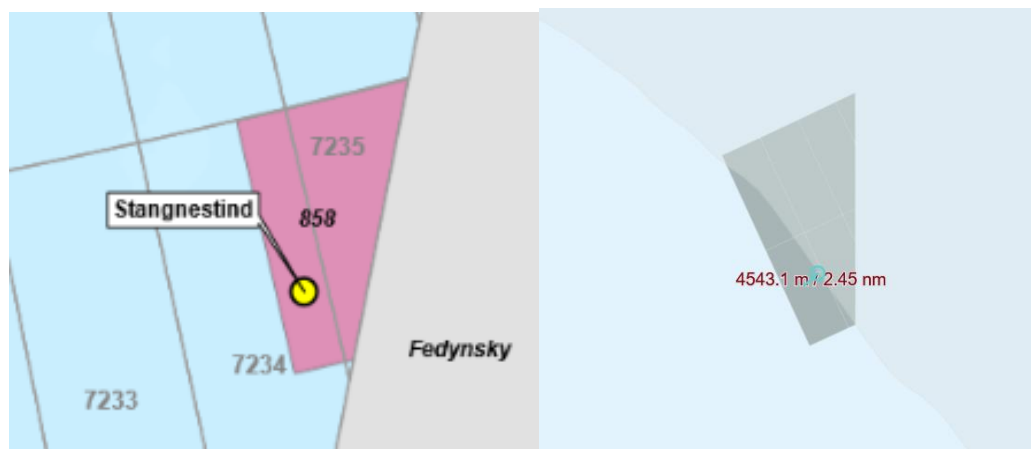
og UNEP 2019, Production Gap Report 2019, <https://www.unenvironment.org/resources/report/production-gap-report-2019>

²Oil Change International 2017, The Sky's Limit Norway: Why Norway Should Lead the Way in a Managed Decline of Oil and Gas Extraction, <http://priceofoil.org/2017/08/09/the-skys-limit-norway-why-norway-should-lead-the-way-in-a-managed-decline-of-oil-and-gas-extraction/>

³Meteorologisk institutt 2020, 2020 er det varmeste året noen gang målt, <https://www.met.no/nyhetsarkiv/2020-er-det-varmeste-aret-noensinne>

Figur 1: Kart over PL 858 og iskantsonen, fra arealverktøyet for forvaltningsplanene. Rød ring er lagt til av oss og markerer lisensen.

Figur 2: Til venstre er plassering av brønnen, fra Aker BPs søknad. Til høyre er avstand mellom brønn og iskantsonen i april, fra arealverktøyet.

Iskantsonen er et av de viktigste naturfenomenene i norske havområder. Varme og kalde vannmasser som møtes og gir grobunn for alger, planktoniske krepsdyr, fisk, sjøfugl, sjøpattedyr, isbjørn osv. gjør denne sonen til hjørnesteinen for livet i Barentshavet. Av hensyn til disse helt spesielle naturverdiene, bør virksomhet som oljeboring ikke tillates.

2.2 Boringen er i strid med miljøfaglige råd

Som miljøfaglige etater, deriblant Miljødirektoratet, flere ganger har trukket fram i høringssvar og rapporter, er det grunn til å opptrå varsomt med oljevirkosomhet i iskantsonen. Dette har også blitt trukket fram før i tilknytningen til boring på denne konkrete utvinningstillatelsen.

Havforskningsinstituttet skrev i sitt høringssvar til boringen i forrige omgang at de mente søknaden burde avvises. De viste til at *“Lokasjonen ligger innenfor området for 0,5 prosent isfrekvens i april måned, basert på en tidsserie med satellittobservasjon av isutbredelse for 30-årsperioden 1988–2017.”*

Videre skrev de:

“Iskantsonen er et produktivt område med høyt biologisk mangfold. Et oljeutslipp som når iskanten vil kunne få store lokale konsekvenser, avhengig av omfang, type utslipp og årstid. Det foreligger få analyser som viser oljedrift inn mot is, og erfaringsmaterialet er lite. Det foreligger hverken gode metoder for å analysere miljørisiko i iskantsonen, eller egnet datagrunnlag for miljøverdiene i iskantsonen til å analysere på. Dersom olje treffer iskantsonen, er usikkerheten knyttet til potensielle konsekvenser fremdeles stor (Faglig forum for norske havområder, 2019b).

På grunn av operasjonelle utslipp av kjemikalier og stort potensiale for uønskede langtidseffekter av et eventuelt akuttutslipp i særlige verdifulle og sårbare områder nær iskantsonen, er Havforskningsinstituttet sitt råd at søknaden avvises.”

Norsk Polarinstitutt skrev:

“Det er en reell bekymring at fremtidige potensielle uhell kan medføre store konsekvenser for økosystemene i iskantsonen.”

Aker BP sin søknad desember 2020 er nesten identisk som november 2019, og selv om selskapet bestemte seg for å utsette boringen i 2020 kan vi ikke se at de har tatt noen miljøfaglige innspill med i utarbeidelsen av ny søknad sendt inn januar 2021. Tvert imot framstår den nesten identisk. Vi mener det er en stor svakhet at selskapet ikke har lagt vekt på innspillene fra Norsk Polarinstitutt eller Havforskningsinstituttet.

Vi vil på det sterkeste anmode Miljødirektoratet å legge vekt på de miljøfaglige rådene i vurderingen av denne letebrønnen, som tilsier at brønnen er altfor nær iskantsonen til å kunne tillates.

2.3 Leteboring er første steg mot produksjon

Boring av en letebrønn utsetter et sårbart og verdifullt området for betydelig risiko. Dessuten vil et eventuelt funn og utbyggingsplaner, utgjøre en permanent risiko for miljøet hele året - inkludert perioden hvor iskantsonen har større utbredelse. Miljødirektoratet har selv trukket dette fram i sitt høringssvar til 23. konsesjonsrunde, som tildelte utvinningstillatelser i iskantsonen:

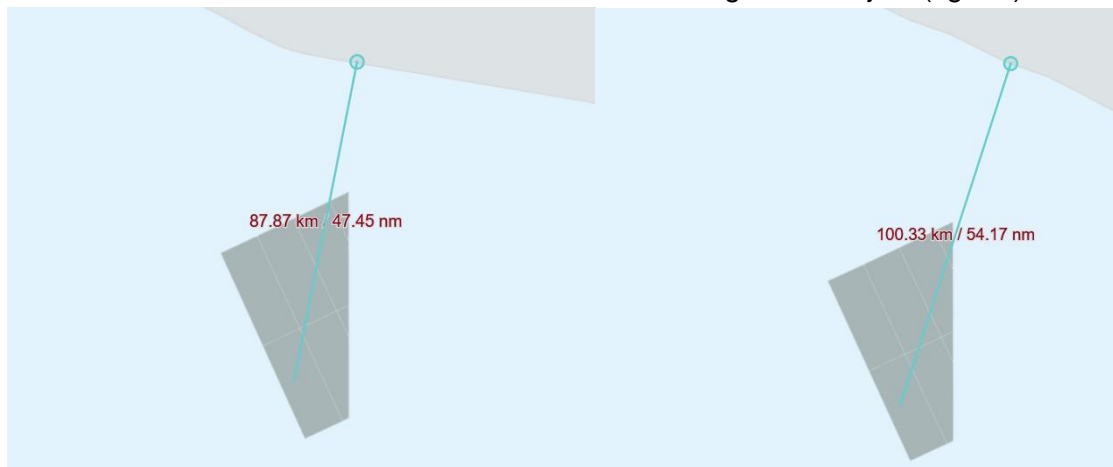
“Dersom det settes i gang leteaktivitet i området som resulterer i drivverdige funn innebærer dette tradisjonelt kontinuerlig produksjonsboring og drift gjennom hele året. Dette vil innebære aktivitet også i perioden hvor naturen i dette område er spesielt sårbar, og hvor det potensielt er overlapp med iskanten”

Vi mener derfor denne leteaktiviteten ikke kan vurderes isolert, man må også ta innover seg at leteboring er første steg på veien mot produksjon dersom det gjøres et drivverdig funn. Det mest forutsigbare for miljøet - og for oljeselskapene, som tross alt investerer store summer per letebrønn - er å ikke godkjenne denne søknaden om leteboring.

2.4 Miljørisikoanalysen er for svak

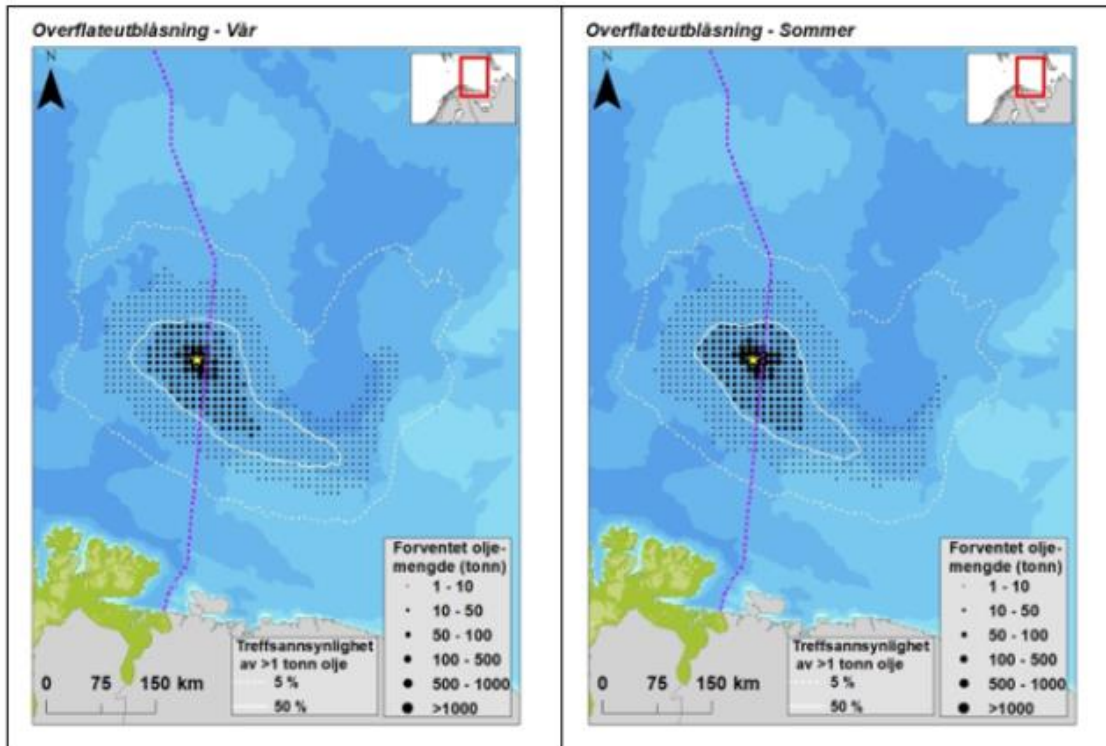
Aker BP skriver i søknaden *“Varighet av operasjonen på Stangnestind er estimert til 39 dager ved tørr brønn og 20 dager ekstra ved funn [...] Tidligste oppstart for boring av brønnen er 15. mai 2021.”*

Iskantsonen har sin største utbredelse i april, og Aker BP har ikke søkt om å starte opp før mai. Basert på dataene for maksimal utbredelse for iskantsonen i mai 1988-2017, er iskantsonen bare rundt 90 km nord for brønnen. Avstanden er om lag 100 km i juni (figur 3).

Figur 3: Avstand fra brønn til iskantzone, mai og juni. Kilde: Arealverktøyet.

Oljedriftsmodelleringene vedlagt Aker BPs søknad (figur 4) viser likevel at et eventuelt utslipp fra en overflateutblåsning faktisk kan nå så langt nord. Det samme gjelder sjøbunnsutblåsning, selv om det er i mindre grad.

Figur 4: Oljedriftsmodellering, fra Aker BPs søknad.

Miljødirektoratet har selv påpekt denne risikoen i sin høringsuttalelse til 23. konsesjonsrunde (vår uthevelse):

*“Miljødirektoratet mener likevel det er viktig å ta tilstrekkelig hensyn til usikkerheten i ressurspotensialet og vurdere mulige effekter av akutte utslipp av olje. Resultater fra oljedriftssimuleringer, som ble fremskaffet som underlag for konsekvensutredningen før åpning av Barentshavet sørøst, viser at oljeutslipp fra de nordlige delene kan treffe iskanten. For de foreslåtte utlyste blokkene i kvadrant 7234 og 7235 finnes det ikke nærliggende punkter vi kan sammenligne med fra konsekvensutredningen. **Basert på tidligere utbredelse av iskanten vil vi imidlertid anta at olje kan drive til iskanten også her.**”*

Selv om sannsynligheten er liten, mener vi konsekvensene for naturen gjør risikoen stor. Nærheten til iskantsonen taler dessuten for ekstra varsomhet og sterkest mulig kunnskapsgrunnlag.

Generelt mener vi modelleringer av oljedrift og risikoen for å påtreffe is og isfylt hav må ta utgangspunkt i også scenarier som er *worst case*, deriblant med høyere utblåsningsrater og økt risiko med for eksempel sidesteg. Dette gjelder særlig når det er ekstra sårbare naturområder, som gjelder her. Vi reagerer derfor på oljedriftsmodelleringen til Aker BP, som vi mener er for svak av bl.a. følgende grunner:

- **Forutsetningene i oljedriftsmodelleringen er for optimistiske:** I miljørisikoanalysen skriver selskapet: *“Vektet varighet for overflateutblåsning er 11,2 døgn, mens tilsvarende*

verdi for sjøbunnsutblåsning er 11,6 døgn. Vektet rate for overflateutblåsning er 2314 Sm³/døgn og for en sjøbunnsutblåsning 2331 Sm³/døgn”. En sammenstilling gjort av Bellona i forbindelse med leteboringen ved Trænarevet, viser at gjennomsnittet for overflateutblåsning i miljørisikoanalyser for letebrønner i 2019 var rundt 5000 Sm³/døgn⁴. I miljørisikoanalysen til Drivis-funnet lå vektet rate for utblåsninger mellom 8100 og 10 000 Sm³/døgn.

- **Sidesteg er ikke drøftet i miljørisikoanalysen:** I søknaden har Aker BP med en opsjon for sidesteg. Boring av sidesteg øker risiko og utblåsningsrater, som blant annet vist i Acona sin miljørisikoanalyse for Echino sør⁵. Dette er ikke vurdert eller drøftet i miljørisikoanalysen.
- **Miljørisikoanalysen tar ikke utgangspunkt i den faktiske iskantsonen:** I analysen har Aker BP tatt utgangspunkt i brønnen og utvinningstillatelsen til den politisk definerte iskantsonen (15 % isfrekvens), ikke den naturfaglige (0,5 % isfrekvens). Det må kreves av Aker BP å legge fram en miljørisikoanalyse som tar utgangspunkt i den faktiske totale utbredelsen til iskantsonen. Her vil vi minne om at kunnskapen om oljeutslipp i is er mangelfull.

Dersom Aker BP ikke klarer å levere god nok dokumentasjon på hvordan et utslipp ikke vil nå eller påvirke iskantsonen negativt, bør føre var-prinsippet tilsi at man her bør la tvilen komme naturen til gode og unngå inngrepet. Vi vil også minne om at Riksrevisjonen har rettet sterk kritikk mot oljevernberedskapen i nordområdene⁶. Dagens oljevernberedskap er ikke god nok for å håndtere ulykker i Barentshavet, og å tillate denne boringen er derfor et risikabelt sjansespill med uerstattelig natur.

2.5 Boringen undergraver en faglig fundert iskantsone

Selskapet skriver i søknaden sin at brønnen vil ha en avstand på “196 km til SVO Iskantsonen og 225 km til SVO Kystsonen Finnmark”. Vi mener det er en svakhet ved søknaden at Aker BP bare har tatt utgangspunkt i den politiske definisjonen av iskantsonen i sin beskrivelse og vurdering av brønnen i forhold til særlig verdifulle og sårbare områder (SVO-er), da denne ikke er naturfaglig. Den tar ikke høyde for hvordan naturen faktisk ser ut og hvor de sårbare naturverdiene er.

Miljødirektoratet har selv påpekt viktigheten av å få en faglig fundert iskantsone i sin høringsuttalelse til 23. konsesjonsrunde, som var den som tildelte blant annet denne utvinningstillatelsen:

---

⁴ Bellona. (2019). Tilleggsinformasjon fra Bellona i klagesak - vedtak om utslippstillatelse for Wintershall DEA, brønn 6611/1-1, PL896 (Toutatis).

⁵ Acona. (2019). Stokastisk oljedriftsimulering, miljørisikoanalyse og beredskapsanalyse for letebrønn 35/11-23 Echino Sør

⁶Riksrevisjonen, Dokument 3:9 (2018–2019). Undersøkelse av myndighetenes arbeid med å ivareta miljø og fiskeri ved petroleumsvirksomhet i nordområdene, <https://www.riksrevisjonen.no/rapporter-mappe/no-2018-2019/undersokelse-av-myndighetenes-arbeid-med-a-ivareta-miljo-og-fiskeri-ved-petroleumsvirksomhet-i-nordomradene/>

“Miljødirektoratet vil også påpeke at det er kunnskapsmangler knyttet til iskanten og iskantsamfunnene, inkludert sjøfugl i området. Dette gjør det vanskelig å vurdere mulige effekter av petroleumsvirksomhet, og annen virksomhet, som kan påvirke dette området og eventuelt hvilke rammevilkår som bør stilles. Vi vil påpeke at petroleumsvirksomhet i havområdet Barentshavet sørøst ikke har vært en del av det tverrsektorielle faglige grunnlaget som ble laget før oppdatering av forvaltningsplanen for Barentshavet og Lofoten. Det er derfor etter vår mening ikke en omforent faglig vurdering om ligger til grunn for de rammevilkår som er satt i St. meld. nr. 41 om åpning av Barentshavet sørøst for petroleumsvirksomhet.”⁷

Regjeringen la vinteren 2020 fram en ny forvaltningsplan for Barentshavet, med oppdaterte rammer for petroleumsvirksomheten. Dette var resultatet av en mangeårig prosess i Faglig forum. I sluttrapporten til faglig forum om SVO-er var man heller ikke kommet til noen omforent faglig vurdering av iskantsonen, tvert imot hadde man en definisjon som Oljedirektoratet ønsker seg og en som alle miljøfaglige etater ønsker seg.⁸ Den endelige definisjonen regjeringen la fram og flertallet på Stortinget senere sluttet seg til baserer seg ikke på miljøfaglige råd.

Faglig forum er i gang med en gjennomgang av SVO-ene, hvor blant annet Havforskningsinstituttet har utarbeidet et forslag om en ny definisjon av iskantsone. Denne grensa trekkes ved 0,5 % isfrekvens.⁹ Arbeidet med en faglig fundert iskantsone er dermed ikke ferdig, og faglige råd trekker for en grense lenger sør. Vi mener Miljødirektoratet bør stå for sine tidligere utsagn og ikke tillate denne boringen av hensyn til dette.

2.6 Boringen truer rødlistede sjøfugler

I Aker BPs søknad og tillegg til miljørisikoanalysen er sjøfugl regnet som mest i faresonen ved en eventuell ulykke. Det gjelder særlig lomvi, som er kritisk truet, men i området finner vi også andre rødlistede arter av pelagiske sjøfugl. som alke (EN), fiskemåke (NT), havhest (EN), krykkje (EN), lunde (VU), polarlomvi (EN).

Norsk Polarinstitutt uttalte i sitt høringssvar til denne søknaden i forrige omgang:

*“Det er viktig å vise særskilt aktsomhet i SVO-er da disse har en vesentlig betydning for biologisk mangfold og produksjon. Miljørisikoanalysen indikerer at risikoen tilknyttet den planlagte aktiviteten vil være størst for pelagisk sjøfugl. Ifølge søknaden er det høyeste utslag i miljørisiko for polarlomvi (*Uria lomvia*) i vinter- og vårperioden på 9 % av akseptkriteriet. Dette er en rødlistet art som har status som nær truet (NT) i rødlistevurderingen for Svalbard og sterkt truet (EN) i rødlistevurderingen for fastlands-Norge.”*

Polarinstituttet skrev også:

---

⁷Miljødirektoratet 2014, høringsuttalelse til 23. Kongsjonsrunde, <https://www.regjeringen.no/contentassets/750c64030ec043aca447b6f661134/miljoedirektoratet.pdf?uid=Milj%C3%B8direktoratet>

⁸Sørenes, K. 2020. Miljømyndighetene vil flytte iskanten sørover – Oljedirektoratet stritter imot i hemmelig dragkamp. Aftenposten, aftenposten.no/norge/politikk/i/8moVQW/miljoemyndighetene-vil-flytte-iskanten-soerover-oljedirektoratet-strit

⁹Havforskningsinstituttet 2021, En helhetlig gjennomgang av miljøverdier i særlige verdifulle og sårbare områder, <https://havforum.miljodirektoratet.no/medvirkning/seminar/innsplismote-for-interesseorganisasjoner-14.desember-2020/>

- “1) Det er store kunnskapsmangler når det gjelder variasjon gjennom år og mellom år, blant annet for sjøfugl.
- 2) Det er manglende kunnskap om bestandstilørighet for de ulike bestandene av sjøfugl i området.
- 3) Hele området mellom Bjørnøya og Barentshavet sørøst er viktig for ulike sjøfuglbestander gjennom sommer, høst, vinter og vårsesongen, mens hekkeområdene rundt Bjørnøya er særlig viktig sommerstid.
- 4) En rekke sjøpattedyr vil være i området store deler av året, blant annet hval- og selarter. Disse vil være spesielt utsatte for oljesøl.”

Det står sørgelig til med flere av sjøfuglbestandene i Barentshavet, hvor flere arter har hatt en kraftig nedgang på bare få tiår. Å introdusere enda et risikomoment som oljeboring inn i livene til fugler som sliter med klimaendringer, endret mattilgang og redusert hekkesuksess, mener vi strider mot forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5:

“Målet er at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Så langt det er nødvendig for å nå dette målet ivaretas også artenes økologiske funksjonsområder og de øvrige økologiske betingelsene som de er avhengige av”

Hensynet til sjøfuglene mener vi er et tungtveiende argument mot å tillate denne leteboringen.

2.7 Området er viktig for fisk og sjøpattedyr

Området utvinningstillatelsen og brønnen ligger i inneholder flere fiskearter og sjøpattedyr¹⁰, som vil være sårbare for kjemikalieutslipp og oljesøl ved en eventuell ulykke.

Havforskningsinstituttet har gjennom sin forskning vist at fisk i oppvektsfasene er særlig sårbare for oljesøl.¹¹ Iskantsonen er ifølge instituttet viktig for flere fiskearter, blant annet polartorsk og lodde¹². Et annet eksempel er hysa, som følger iskantsonen. Fiskeartene i tilknytning til iskantsonen er viktige bestanddeler i økosystemet og for våre kommersielle fiskerier.

Fiskeridirektoratet skrev i sitt høringssvar til denne brønnen i 2019: *“Innenfor en radius på ca 50 km fra letebrønnen, forventer vi sporadisk fiskeraktivitet fra fartøy som fisker med autoline og trål etter torsk, hyse og andre bunnarter, samt dypvannsreker. Aktiviteten kan hovedsakelig forventes i perioden mai-juni.”*

De undertegnede organisasjonene mener hensynet til fiske- og sjøpattedyrartene, og fiskerinæringen, må gå foran leteboringen.

---

¹⁰ Arealverktøyet, <https://kart.barentswatch.no/>

¹¹ Olsen E, Hansen C, Nilsen I, Perryman H and Vikebø F (2019) Ecological Effects and Ecosystem Shifts Caused by Mass Mortality Events on Early Life Stages of Fish. *Front. Mar. Sci.* 6:669. doi: 10.3389/fmars.2019.00669 og Havforskningsinstituttet 2018, Se bildemontasjen: Fiskeegg og larver tåler ikke olje, <https://www.hi.no/hi/nyheter/2018/august/se-bildemontasjen-fiskeegg-og-larver-taler-ikke-olje>

¹² Havforskningsinstituttet 2020, høringsuttalelse til 25. konsesjonsrunde, <https://www.hi.no/resources/Svarbrev-25konsesjonsrunde.pdf>

2.8 Kjemikaliebruk er for høy

Fiskeridirektoratet skrev i sitt høringssvar til leteboringen i 2019:

“Fiskeridirektoratet mener prinsipielt at utslipp til sjø ikke bør forekomme, spesielt når det gjelder kjemikalier. Vi ber om at det ikke tillates utslipp av kjemikalier i rød kategori.”

Tabellene under viser Aker BPs oversikt over forventet kjemikaliebruk:

Tabell 7.5 Totaloversikt over forbruk og utslipp av omsøkte kjemikalier per bruksområde og miljøkategori for hovedbrønn.

Stoff kategori	Forbruk (kg)	Utslipp (kg)	Forbruk (kg)			Utslipp (kg)			Forbruk (kg)	Utslipp (kg)	Sum forbruk alle miljø-kategorier (kg)	Sum utslipp alle miljø-kategorier (kg)
	Grønn	Grønn	Gul 104,100	Gul 101	Gul 102	Gul 104,100	Gul 101	Gul 102	Rød	Rød		
Vannbasert borevæske hovedbrønn	1 214 041	605 954	132 411	0	0	56 736	0	0	0	0	1 346 452	662 690
Oljebasert borevæske hovedbrønn	709 102	0	586 844	33 942	0	0	0	0	34 415	0	1 364 304	0
Sementeringskjemikalier lederør og foringsrør	1 342 738	51 836	5 429	8 979	1 699	341	625	5	0	0	1 358 846	52 807
Rigg- og hjelpekjemikalier	16 269	15 028	2 361	362	2	2 162	362	2	2	2	18 996	17 556
Sum alle kjemikalier	3 282 151	672 819	727 045	43 283	1 701	59 239	986	7	34 417	2	4 088 597	733 053

Tabell 7.6 Totaloversikt over forbruk og utslipp av omsøkte kjemikalier per bruksområde og miljøkategori for opsjon.

Stoff kategori	Forbruk (kg)	Utslipp (kg)	Forbruk (kg)			Utslipp (kg)			Forbruk (kg)	Utslipp (kg)	Sum forbruk alle miljø-kategorier (kg)	Sum utslipp alle miljø-kategorier (kg)
	Grønn	Grønn	Gul 104,100	Gul 101	Gul 102	Gul 104,100	Gul 101	Gul 102	Rød	Rød		
Oljebasert borevæske sidesteg	1 096 671	0	909 074	52 579	0	0	0	0	53 313	0	2 111 637	0
Sementeringskjemikalier lederør og foringsrør	70 659	4 499	1 539	1 108	0	268	69	0	0	0	73 306	4 836
Rigg- og hjelpekjemikalier	8 343	7 707	1 204	185	2	1 101	185	2	2	2	9 736	8 998
Sum alle kjemikalier	1 175 673	12 206	911 816	53 873	2	1 369	254	2	53 315	2	2 194 679	13 834

Samlet sett gir boreoperasjonen et utslipp på 733 tonn kjemikalier fra hovedbrønnen, hvorav 60 tonn i gul kategori. Dersom det blir utført sidesteg er det ytterligere 13,7 tonn, hvorav 1,6 tonn i gul kategori.

Mens utslippene av kjemikalier i rød kategori er minimale, er de i gul kategori betydelige. Etter regelverket er gul kategori “stoffer som ikke omfattes av svart, rød eller grønn kategori.” Rød og svart kategori er regnet som farlige for miljøet. De undertegnede organisasjonene vil minne om at det hender kjemikalier i gul kategori omklassifiseres til å bli røde på grunn av ny informasjon fortløpende endringer i regelverket. For å være på den sikre siden bør Miljødirektoratet be Aker BP vurdere hvor stor andel av de gule kjemikaliene som kan være aktuelle for omklassifisering, og generelt vurdere tiltak som minimerer kjemikaliebruken.

2.9 Økonomien i området er under granskning

Utvinningsstillatelse 858 ligger i Barentshavet sørøst. Da dette området ble åpnet av Stortinget i 2013 var det med forventning om store inntekter fra petroleumsvirksomheten.

Konsekvensutredningene viste potensielle inntekter på mellom 50 og 280 milliarder kroner.

En ekstern gjennomgang av denne delen av konsekvensutredningen fra 2017 viser at de økonomiske beregningene som lå til grunn inneholdt store mangler og feil.¹³ Med nåverdberegning av forventede oljeinntekter, og mer realistisk oljepris, vil petroleumsvirksomheten i området etter alt å dømme ikke lønne seg for felleskapet, på grunn av den økonomiske risikoen staten i dag tar ved oljeleting og feltutbygginger.

Høsten 2020 kom det frem at tilsvarende beregninger var gjort av Oljedirektoratet i 2012 og 2013, men at disse ikke ble en del av åpningen av Barentshavet sørøst.¹⁴ Oljedirektoratets verdisetting, som ikke ble offentlig, viste at:

- Feltene i Barentshavet sørøst har 25 prosent sjanse for netto negativ verdi med olje- og gassprisene som gjaldt i 2013 (100-120 dollar fatet)
- Med 30 prosent lavere olje- og gasspris vil feltene ha negativ økonomisk verdi i gjennomsnittsscenarioet. Oljedirektoratets forventninger til både olje- og gassprisen er i dag betydelig lavere enn 2013-anslaget, som er lagt til grunn i rapporten.

Faktiske inntekter til staten ligger dermed mellom 41 milliarder i pluss og 2 milliarder i minus. Det er med en oljepris på rundt 80 dollar/fatet.

Oljeprisen som ble tatt utgangspunkt i Olje- og energidepartementets åpningsmelding til Stortinget var over 100 dollar/fatet. Finansdepartementet legger i Nasjonalbudsjettet 2021 til grunn en oljepris på 50 dollar/fatet i 2030.¹⁵

Flere ting peker på at ansatte i Olje- og energidepartementet stanset Oljedirektoratets mer detaljerte og oppdaterte verdisetting av petroleumssressursene i Barentshavet sørøst. Denne prosessen granskes denne våren av Stortingets kontroll- og konstitusjonskomité.¹⁶

Miljødirektoratet har selv advart mot manglende vurderinger av klimarisiko ved ny oljevirksomhet.¹⁷ For Barentshavet sørøst er det flere ting, deriblant Oljedirektoratets egne analyser, som peker på at her kan oljeselskaper gjøre funn og eventuelt starte produksjon som ikke vil lønne seg for samfunnet. Dette strider med det som helt siden 1970-tallet har vært et uttalt mål med norsk petroleumspolitik: at naturressursene på norsk sokkel skal komme hele samfunnet til gode.

---

¹³Greaker, M. og Rosendahl, K. 2017. Petroleumsvirksomhet i Barentshavet sørøst—om klima, økonomi og sysselsetting, <https://www.klimasøksmål.no/wp-content/uploads/2017/11/Rapport-for-Greenpeace-og-NU-Petroleumsvirksomhet-i-Barentshavet-sorost.pdf>

¹⁴E-poster og dokumenter innad i og mellom Oljedirektoratet og Olje- og energidepartementet, en oversikt er tilgjengelig her: <https://www.klimasøksmål.no/2020/10/27/grove-okonomiske-feil-og-hemmelighold-i-forbindelse-med-apning-av-barentshavet-sorost/>

¹⁵ Meld. St. 1 (2020–2021) Nasjonalbudsjettet 2021, <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-1-20202021/id2768215/?ch=2#kap2-6>

¹⁶Stortingets kontroll- og konstitusjonskomité 2021, <https://www.stortinget.no/no/Representanter-og-komiteer/Komiteene/Kontroll-og-konstitusjonskomiteen/kontroll-og-konstitusjonskomiteens-undersokelser/-vedr.-olje-og-energidepartementets-handtering-av-apningen-av-barentshavets-sorost/>

¹⁷Miljødirektoratet 2020, Miljødirektoratets vurdering av forslaget til blokkutlysning i 25 konsesjonsrunde, <https://www.regjeringen.no/contentassets/edfa73397d034b71b945ddda9d1dff47/miljodirektoratet.pdf?uid=Milj%C3%B8direktoratet>

Klimarisiko og den pågående granskningen av petroleumsvirksomheten i Barentshavet sørøst mener vi taler for at oljeleting i dette området ikke kan tillates. Våre folkevalgte bør få muligheten til å komme til bunns i om åpningsprosessen gikk ordentlig for seg før Aker BP iverksetter en kostbar og risikabel boreoperasjon.